

Số: 8680 /BCT-KH

Hà Nội, ngày 31 tháng 12 năm 2021

V/v trả lời kiến nghị của cử tri
gửi tới Kỳ họp thứ 2, Quốc hội

khóa XV
VĂN PHÒNG ĐOÀN ĐBQH
VÀ HĐND TỈNH TÂY NINH

Số:.....
ĐẾN Ngày: 13/01/22.....
.....
Chuyển:..... Bộ Công

Kính gửi: Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Tây Ninh

Thương nhận được kiến nghị của cử tri tỉnh Tây Ninh do Văn phòng Chính phủ chuyển đến theo Văn bản 8243/VP-CP-QHĐP ngày 10 tháng 11 năm 2021, nội dung kiến nghị như sau:

1. Mô hình tổ chức, bộ máy xúc tiến thương mại tại các tỉnh, thành chưa đồng nhất nên ảnh hưởng đến công tác phối hợp giữa các tỉnh, thành. Đề nghị Chính phủ có quy định cho thống nhất.

2. Niên vụ 2021-2022 và các niên vụ tiếp theo sẽ là một năm tiếp tục nhiều khó khăn với ngành mía đường Việt Nam do hệ lụy từ việc diện tích vùng nguyên liệu bị giảm sút nghiêm trọng, tác động của đại dịch Covid-19 kéo dài. Về dài hạn việc áp thuế CBPG, CTC chính thức sẽ giúp cải thiện giá đường trong nước cũng như giá thu mua mía của người nông dân, theo đó sẽ giúp cho diện tích vùng nguyên liệu trồng mía ngày càng gia tăng. Tuy nhiên, để gây dựng lại vùng nguyên liệu mía đủ đáp ứng nhu cầu sản xuất trong nước thì cũng phải trải qua khoảng thời gian ít nhất là 03 năm, với điều kiện là Chính phủ duy trì các chính sách về áp thuế phòng vệ thương mại đối với đường có xuất xứ từ Thái Lan và kiểm soát tốt lượng đường nhập lậu và duy trì chính sách đấu giá thí điểm hạn ngạch thuế quan nhập khẩu đối với mặt hàng đường (theo đó, các thương nhân trúng đấu giá có quyền nhập khẩu đường thô và đường trắng với mức thuế nhập khẩu ưu đãi trong hạn ngạch (thuế MFN) lần lượt là 25% và 40% (đường có xuất xứ từ Thái Lan có hạn ngạch vẫn bị áp thuế phòng vệ thương mại như tại mục 2 trên). Đây là giải pháp giúp phát huy hiệu quả cho những nhà máy sản xuất đường tinh luyện, đảm bảo nguyên liệu sản xuất trong nước, đảm bảo lợi ích người tiêu dùng, người dân trồng mía thực hiện theo cam kết của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO).

3. Kiến nghị Chính phủ xem xét tiếp tục duy trì đấu giá thí điểm hạn ngạch thuế quan nhập khẩu đối với mặt hàng đường cho các năm tiếp theo. Cụ thể:

+ Lượng hạn ngạch đấu giá được thực hiện theo cam kết của Việt Nam với WTO. Hiện tại là 108.000 tấn và tăng 5% cho mỗi năm tiếp theo.

+ Đơn vị được tham gia đấu giá là thương nhân trực tiếp sử dụng đường làm nguyên liệu sản xuất và thương nhân sử dụng đường thô để sản xuất đường tinh luyện.

+ Tỷ lệ phân bổ lượng đường thô là 70%, đường tinh luyện là 30% trong tổng lượng hạn ngạch thuế quan.

+ Chính sách khuyến khích hoạt động nghiên cứu và phát triển trong nông nghiệp.

Bộ Công Thương xin trả lời như sau:

1. Về đề nghị thống nhất mô hình tổ chức, bộ máy xúc tiến thương mại tại các địa phương

Hiện nay, cơ cấu bộ máy, tổ chức của các cơ quan xúc tiến thương mại (XTTM) tại các địa phương chưa ổn định, còn tồn tại việc chia tách, sáp nhập, hình thành các mô hình Trung tâm XTTM khác nhau ảnh hưởng nhất định đến kế hoạch triển khai và hiệu quả triển khai các hoạt động XTTM. Do đó, Bộ Công Thương đã có Công văn số 897/BCT-XTTM ngày 19 tháng 02 năm 2021 gửi Bộ Nội vụ đề nghị có quy định cụ thể về mô hình tổ chức của đơn vị sự nghiệp công lập có chức năng XTTM ở địa phương để thống nhất trong công tác quản lý nhà nước và triển khai có hiệu quả hoạt động XTTM trên cả nước, tạo điều kiện cho các đơn vị sự nghiệp công lập có chức năng XTTM ở địa phương sớm ổn định về tổ chức, cũng như tạo thuận lợi trong liên kết, lồng ghép với các hoạt động xúc tiến của các tổ chức xúc tiến khác (đầu tư, du lịch...).

2. Về áp dụng hạn ngạch thuế quan đối với mặt hàng đường

Để triển khai thực hiện cam kết WTO, Luật Quản lý ngoại thương (2017) và Nghị định số 69/2018/NĐ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2018 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương đã giao Bộ Công Thương quản lý, điều hành Danh mục hàng hóa áp dụng chế độ hạn ngạch thuế quan (HNTQ) cho một số mặt hàng nêu trên. Đối với mặt hàng đường tinh luyện và đường thô, từ năm 2016 đến nay, được sự cho phép của Thủ tướng Chính phủ về việc triển khai phương thức đấu giá thí điểm, hàng năm, Bộ Công Thương đã phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tài chính và Bộ Tư pháp thống nhất các văn bản điều hành, hướng dẫn triển khai việc thí điểm phân bổ HNTQ nhập khẩu đường theo phương thức đấu giá. Đây là phương thức phù hợp với cam kết WTO về nguyên tắc áp dụng, quy trình thủ tục hồ sơ tiếp nhận đơn xin cấp phép là cơ quan hành chính của Nhà nước, trong đó thành viên Hội đồng đấu giá là đại diện các cơ quan quản lý Nhà nước.

Việc đấu giá HNTQ nhập khẩu đường trong suốt thời gian qua được dư luận xã hội, các đại biểu Quốc hội và các doanh nghiệp đánh giá cao bởi đáp ứng được yêu cầu về tính công bằng, công khai và minh bạch trong điều hành HNTQ, tránh được cơ chế xin cho nhiều rủi ro. Về đối ngoại và thực thi cam kết quốc tế, ta cũng chưa nhận được bất cứ phản ứng hay thắc mắc nào từ các thành viên WTO, bao gồm cả các thành viên là nước xuất khẩu đường (do tỷ lệ sử dụng HNTQ luôn ở mức rất cao). Đối với trong nước, quá trình thực hiện không có tranh chấp trong việc đấu giá HNTQ nhập khẩu đường trong những năm qua.

Về mặt kinh tế, hoạt động đấu giá cũng góp phần tạo thêm nguồn thu cho ngân sách nhà nước, bình quân khoảng 100 - 200 tỷ đồng/năm.

Để triển khai cơ chế quản lý nêu trên, hàng năm, Bộ Công Thương ban hành các văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn, tổ chức thực hiện Phiên đấu giá quyền sử dụng HNTQ nhập khẩu đường để các doanh nghiệp thực hiện, đảm bảo sử dụng đường nhập khẩu đúng mục đích, không được mua bán, chuyển nhượng. Sau một thời gian thí điểm đủ dài, Bộ Công Thương sẽ phối hợp với các Bộ, ngành liên quan nghiên cứu, xây dựng cơ chế điều hành HNTQ nhập khẩu đường theo hướng ổn định, lâu dài, phù hợp với các quy định của pháp luật và các cam kết quốc tế để báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

2. Về xem xét điều chỉnh áp dụng thuế chống bán phá giá, chống trợ cấp đối với đường thô và đường trắng phải chênh lệch ít nhất là 15%.

Trong thời gian qua, bên cạnh việc quản lý hoạt động nhập khẩu đường theo cơ chế điều hành HNTQ, Bộ Công Thương đã đưa ra nhiều quyết định nhằm nâng cao hiệu quả quản lý, điều hành nhập khẩu mặt hàng đường, góp phần bảo hộ ngành mía đường trong nước. Theo đó, đã chủ động phối hợp với các Bộ, ngành liên quan và Hiệp hội Mía đường Việt Nam tiến hành điều tra, áp dụng biện pháp chống BPG, CTC đối với đường mía có xuất xứ từ Thái Lan.

Việc điều tra và áp dụng biện pháp chống bán phá giá (CBPG) và chống trợ cấp (CTC) đối với sản phẩm đường mía có xuất xứ từ Thái Lan đã được thực hiện trên cơ sở kết quả điều tra theo đúng các quy định của Luật Quản lý ngoại thương và các văn bản hướng dẫn, phù hợp với các hiệp định liên quan của Tổ chức Thương mại thế giới (WTO), có tính tới tác động kinh tế - xã hội của biện pháp, góp phần tạo lập môi trường cạnh tranh công bằng hơn cho ngành đường, bảo vệ lợi ích chính đáng của người dân trồng mía nhưng cũng quan tâm tới lợi ích người tiêu dùng, các doanh nghiệp sản xuất thực phẩm, đồ uống và các nhà máy đường.

Tại thời điểm cuối tháng 5 năm 2021 khi Bộ Công Thương hoàn thành kết luận điều tra cuối cùng để xem xét đưa ra quyết định áp dụng thuế CBPG, CTC chính thức, vụ mía 2020-2021 đã kết thúc. Với sản lượng của ngành mía đường (khoảng 700 ngàn tấn), lượng đường đã nhập khẩu và lượng hạn ngạch thuế quan dự kiến sẽ ban hành (khoảng 100 ngàn tấn), nhu cầu tiêu thụ về cơ bản đã được đáp ứng, ít nhất là tới vụ mía 2021-2022 (bắt đầu từ tháng 10/2021). Tại công văn số 3155/BNN-CBTTNS ngày 28 tháng 5 năm 2021, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cũng nhận định hiện nay việc thiếu hụt đường là không nghiêm trọng. Do đó, trên cơ sở kết luận điều tra theo quy định của WTO và đánh giá tình hình cung-cầu, Bộ Công Thương quyết định áp dụng mức một mức thuế CBPG, CTC chính thức chung đối với cả đường thô và đường tinh luyện.

Bộ Công Thương xác định mọi giải pháp, chính sách liên quan đến ngành được cân cân đối lợi ích của 04 nhóm đối tượng liên quan, gồm người nông dân trồng mía, các nhà máy đường, các ngành sản xuất sử dụng đường làm nguyên

liệu và người tiêu dùng. Do vậy song song với việc áp dụng các biện pháp phòng vệ thương mại để đảm bảo môi trường cạnh tranh công bằng giữa đường sản xuất trong nước và đường nhập khẩu, Bộ Công Thương đã báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định việc đảm bảo cung cầu đường thông qua các chính sách phù hợp, trong đó có việc điều hành bằng công cụ hạn ngạch thuế quan nhập khẩu, trên cơ sở tổng hợp, tiếp thu ý kiến của Ban Kinh tế Trung ương, Ủy ban Đối ngoại Quốc hội, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp.

Để phát triển ổn định và bền vững, trong thời gian tới, ngành mía đường cần phải quyết liệt hơn nữa trong việc thực hiện Chỉ thị số 28/CT-TTg ngày 14 tháng 7 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc triển khai các giải pháp phát triển ngành mía đường Việt Nam trong tình hình mới. Theo đó, ngành mía đường cần phải chủ động hội nhập kinh tế quốc tế một cách bình đẳng; tập trung cải thiện năng suất, chất lượng mía nguyên liệu; nâng cao năng lực chế biến của các nhà máy sản xuất đường; hình thành vùng nguyên liệu mía gắn với nhà máy sản xuất đường đảm bảo hoạt động hiệu quả; sớm nâng cao năng lực cạnh tranh trong bối cảnh nền kinh tế đã hội nhập sâu, rộng như hiện nay.

Thực hiện chức năng, nhiệm vụ được giao, Bộ Công Thương sẽ tiếp tục chủ động theo dõi sát tình hình sản xuất, xuất nhập khẩu đường để nghiên cứu, kịp thời đề xuất, triển khai các biện pháp quản lý phù hợp; tăng cường công tác quản lý thị trường, kiểm tra, ngăn chặn, xử lý nghiêm các hành vi buôn lậu, gian lận thương mại, buôn lậu đường; xây dựng cơ chế phối hợp chặt chẽ với các Bộ, ngành, địa phương và Hiệp hội Mía đường Việt Nam để tháo gỡ khó khăn và nâng cao sức cạnh tranh của ngành mía đường.

Trên đây là trả lời của Bộ Công Thương đối với kiến nghị cử tri tỉnh Tây Ninh. Trân trọng gửi tới Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Tây Ninh để trả lời cử tri./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh;
- Tổng thư ký Quốc hội;
- Ban Dân nguyện;
- Bộ trưởng, chủ nhiệm VPCP;
- Lãnh đạo Bộ;
- XTTM, XNK, PVTM;
- Lưu: VT, KHmth(2b).

Nguyễn Hồng Diên